Lieta Nr. 11087137913
Lietas arhīva Nr. KA04-0347-20/4
ECLI:LV:RAT:2020:1110.11087137913.12.S

S P R I E D U M S
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2020. gada 10.novembrī

Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģija
tiesas sēdes priekšsēdētāja Lauma Šteinerte,
tiesnesis Jānis Tiltiņš,
tiesnese Iveta Vīgante,
piedaloties prokurorei Ērikai Rudzītei,
aizstāvim Pēterim Kušneram,

iztiesāja atklātā tiesas sēdē krimināllietu **/pers. F/**, personas kods /personas kods/, apsūdzībā pēc Krimināllikuma 179.panta pirmās daļas saistībā ar Rīgas pilsētas Centra rajona prokuratūras prokurores Edītes Jansones iesniegto apelācijas protestu par Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2019.gada 11.novembra spriedumu.

A p r a k s t o š ā d a ļ a

Ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2019.gada 11.novembra spriedumu /pers. F/ atzīts par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 179.panta pirmajā daļā (izdarīts 07.06.2012.), proti, par to, ka izdarīja svešas mantas prettiesisku iegūšanu, ja to izdarījusi persona, kurai šī manta uzticēta (piesavināšanos), un sodīts ar naudas sodu 4 Latvijas Republikā noteikto minimālo mēnešalgu apmērā jeb 1720 EUR.

Tāpat /pers. F/ atzīts par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 179.panta pirmajā daļā (izdarīts 18.07.2013.), proti, par to, ka izdarīja svešas mantas prettiesisku iegūšanu, ja to izdarījusi persona, kurai šī manta uzticēta (piesavināšanos), un sodīts ar naudas sodu 5 Latvijas Republikā noteikto minimālo mēnešalgu apmērā jeb 2150 EUR.

Tāpat /pers. F/ atzīts par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 179.panta pirmajā daļā (izdarīts 21.01.2015.), proti, par to, ka izdarīja svešas mantas prettiesisku iegūšanu, ja to izdarījusi persona, kurai tā uzticēta (piesavināšanās), un sodīts ar naudas sodu 5 Latvijas Republikā noteikto minimālo mēnešalgu apmērā jeb 2150 EUR.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo daļu galīgais sods pēc noziedzīgu nodarījumu kopības, daļēji saskaitot piespriestos sodus, /pers. F/ noteikts − naudas sods 10 Latvijas Republikā noteikto minimālo mēnešalgu apmērā jeb 4300 EUR.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu pie noteiktā soda nolemts pilnībā pievienot sodu, kas noteikts ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2015.gada 2.aprīļa spriedumu un Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2015.gada 26.oktobra lēmumu, un galīgais sods /pers. F/ noteikts − naudas sods 10 Latvijas Republikā noteikto minimālo mēnešalgu apmērā jeb 4300 EUR un īslaicīga brīvības atņemšana uz 37 dienām.

Pamatojoties uz Krimināllikuma 52.panta trešo daļu, īslaicīgā brīvības atņemšanas soda termiņā nolemts ieskaitīt /pers. F/ aizturēšanas laiku no 2013.gada 2.septembra līdz 2013.gada 4.septembrim.

Drošības līdzekli /pers. F/ nolemts nenoteikt.

Nolemts piedzīt no /pers. F/ par labu /pers. G/ materiālā kaitējuma kompensāciju 4805 EUR, par labu /pers. H/ materiālā kaitējuma kompensāciju 1819 EUR un par labu /pers. I/ materiālā kaitējuma kompensāciju 554,92 EUR.

Par pirmās instances tiesas spriedumu apelācijas protestu iesniegusi Rīgas pilsētas Centra rajona prokuratūras prokurore Edīte Jansone.

Prokurore savā apelācijas protestā norāda, ka pirmās instances tiesa pamatoti piemērojusi Krimināllikuma 50.panta piekto daļu, lemjot par soda noteikšanu par vairākiem noziedzīgiem nodarījumiem pēc vairākiem spriedumiem. Taču pirmās instances tiesa, taisot spriedumu, ir pārkāpusi Kriminālprocesa likuma 25.pantā noteikto dubultās sodāmības nepieļaujamības (*ne bis in idem*) principu un pilnībā nav ievērojusi Krimināllikuma 50.panta piektajā daļā un 52.panta piektajā daļā noteikto, proti, nav norādījusi, ka soda laikā ieskaitītais īslaicīgās brīvības atņemšanas sods 37 septiņas dienas ir pilnībā izciests, tādējādi pasliktinot apsūdzētā stāvokli.

Prokurore uzskata, ka /pers. F/ piemērotais sods atstājams negrozīts, taču norādāms, ka saskaņā ar Kiminālikuma 50.panta piekto daļu sods − īslaicīga brīvības atņemšana 37 dienas − uzskatāms par izciestu 2016.gada 21.februārī, kā to lūdza prokurore pirmās instances tiesā.

Apelācijas instances tiesas sēdē prokurore apelācijas protestu uzturēja atbilstoši tajā izklāstītajai motivācijai.

Apelācijas instances tiesas sēdē apsūdzētā aizstāvis paskaidroja, ka prokurora protests ir pamatots, soda termiņā ir ieskaitāms izciestais sods, lūdza arī vērtēt, vai lietas izskatīšanā ir ievēroti saprātīgi termiņi.

M o t ī v u d a ļ a

Pārbaudījusi lietas materiālus, apsvērusi apelācijas protesta motīvus, noklausījusies prokurores atzinumu, apsūdzētā aizstāvja viedokli, Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesas spriedums ir atceļams daļā par /pers. F/ noteikto sodu pēc Krimināllikuma

179.panta pirmās daļas (trīs noziedzīgi nodarījumi) un saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo un piekto daļu noteikto galīgo sodu.

Apelācijas instances tiesas sēdē prokurores protests tika izskatīts saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 464.panta pirmo daļu bez apsūdzētā piedalīšanās.

Noziedzīgie nodarījumi pēc Krimināllikuma 179.panta pirmās daļas saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta trešo daļu klasificējami kā mazāk smagi noziegumi, apsūdzētais /pers. F/ atkārtoti bez attaisnojoša iemesla neieradās uz apelācijas instances tiesas sēdēm, līdz ar ko tiesas kolēģija uzskatīja par iespējamu atbilstoši Kriminālprocesa likuma 464.panta pirmajai daļai skatīt lietu saistībā ar iesniegto apelācijas protestu bez apsūdzētā piedalīšanās.

Tiesas kolēģija secina, ka prokurores iesniegtais apelācijas protests ir pamatots.

No krimināllietas materiāliem (2.sējuma 151.lapa) redzams, ka /pers. F/ pilnībā izcietis sodu, kas tika piemērots pēc Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2015.gada 2.aprīļa sprieduma. Ar šo spriedumu /pers. F/ bija notiesāts pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas ar piespiedu darbu uz 150 stundām. Ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2015.gada 26.oktobra lēmumu piespiedu darbs aizstāts ar īslaicīgo brīvības atņemšanu uz 37 dienām. 2016.gada 21.februārī pēc soda izciešanas /pers. F/ atbrīvots no Jēkabpils cietuma.

Pirmās instances tiesa nav ņēmusi vērā Krimināllikuma 50.panta piektajā daļā un 52.panta piektajā daļā noteikto, proti, galīgā soda terminā nav ieskaitījusi izciesto sodu pēc iepriekšējā sprieduma un nav norādījusi, ka soda laikā ieskaitītais īslaicīgās brīvības atņemšanas sods 37 septiņas dienas ir pilnībā izciests.

Tiesas kolēģijai nav pamata apšaubīt un tā konstatē, ka nosakot sodu, pirmās instances tiesa ir vadījusies no Krimināllikuma 49.[1]panta pirmās daļas, uzskatot, ka nav ievērotas personas tiesības uz kriminālprocesa pabeigšanu saprātīgā termiņā. Spriedumā tiesa nav norādījusi konkrētu likumā paredzēto soda mīkstināšanas veidu, un sprieduma rezolutīvajā daļā tiesa nav atsaukusies uz Krimināllikuma 49.[1]pantu.

Kā redzams no Krimināllikuma 179.panta sankcijas, kas citu soda veidu starpā paredz naudas sodu, un Krimināllikuma 41.panta nosacījumiem par naudas soda apmēru, pirmās instances tiesa ir mīkstinājusi /pers. F/ piespriežamo sodu, kā to paredz Krimināllikuma 49.[1]panta pirmās daļas 1.punkts.

Šādos apstākļos tiesas kolēģija uzskata, ka tiesas spriedums daļā par /pers. F/ noteikto sodu ir atceļams, un lietā taisāms jauns spriedums, tā rezolutīvajā daļā atsaucoties uz Krimināllikuma 49.[1]panta pirmās daļas 1.punktu. Atceļot spriedumu daļā par sodu, atceļams spriedums arī daļā par galīgā soda noteikšanu saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu, un šajā daļā taisāms jauns spriedums, nosakot sodu tādā apmērā, kā to bija noteikusi pirmās instances tiesa.

Tiesas kolēģija uzskata, ka /pers. F/ pirmās instances tiesa par katru izdarīto mazāk smago noziegumu, ņemot vērā viņa tiesību pārkāpumu uz kriminālprocesa pabeigšanu saprātīgā terminā, un neesot apstākļiem, kas mīkstina vai pastiprina viņa atbildību, ir noteikusi pamatotu sodu. Neskatoties uz trīs izdarītiem noziedzīgiem nodarījumiem, /pers. F/ noteikts likumā paredzētais visvieglākais soda veids – naudas sods, to nosakot tuvu minimālajam likumā paredzētajam apmēram.

Atbilstoši Krimināllikuma 41.panta otrās daļas 2.punktam (likuma redakcijā, kas spēkā no 2013.gada 1.aprīļa) par mazāk smagu noziegumu naudas sods nosakāms piecu līdz divsimt Latvijas Republikā noteikto minimālo mēnešalgu apmērā.

Atbilstoši Krimināllikuma 41.panta otrajai daļai (2009.gada 16.jūnija likuma redakcijā) naudas sods kā pamatsods un atbilstoši Krimināllikuma 41.panta otrās daļas 2.punktam (likuma redakcijā, kas spēkā no 2019.gada 3.jūlija) par mazāk smagu noziegumu noteikta labvēlīgāka sankcija − naudas sods nosakāms trīs līdz divsimt Latvijas Republikā noteikto minimālo mēnešalgu apmērā.

Tiesas kolēģija secina, ka pirmās instances tiesa ir ievērojusi minētās likuma normas.

Pārējā daļā pirmās instances tiesas spriedums atstājams negrozīts.

Ņemot vērā, ka /pers. F/ nav lūdzis apelācijas instances tiesai nodrošināt viņam valsts nodrošināto aizstāvi, uz tiesas sēdēm /pers. F/ neieradās un aizstāvja iesniegto apelācijas sūdzību neuzturēja, procesuālie izdevumi par aizstāvja veikto darbu procesā ir sedzami no valsts līdzekļiem.

R e z o l u t ī v ā d a ļ a

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 563.panta pirmās daļas 3.punktu, Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģija

n o s p r i e d a

Atcelt Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2019.gada 11.novembra spriedumu daļā par /pers. F/ noteikto sodu pēc Krimināllikuma 179.panta pirmās daļas (trīs noziedzīgi nodarījumi) un saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo un piekto daļu noteikto galīgo sodu.

/pers. F/ sodīt pēc Krimināllikuma 179.panta pirmās daļas (cietušā /pers. I/), piemērojot Krimināllikuma 49.[1]panta pirmās daļas 1.punktu, ar naudas sodu 4 (četru) Latvijas Republikā noteikto minimālo mēnešalgu apmērā jeb 1720 EUR (viens tūkstotis septiņi simti divdesmit euro).

/pers. F/ sodīt pēc Krimināllikuma 179.panta pirmās daļas (cietušā /pers. G/), piemērojot Krimināllikuma 49.[1]panta pirmās daļas 1.punktu, ar naudas sodu 5 (piecu) Latvijas Republikā noteikto minimālo mēnešalgu apmērā jeb 2150 EUR (divi tūkstoši viens simts piecdesmit *euro*).

/pers. F/ sodīt pēc Krimināllikuma 179.panta pirmās daļas (cietušais /pers. H/), piemērojot Krimināllikuma 49.[1]panta pirmās daļas 1.punktu, ar naudas sodu 5 (piecu) Latvijas Republikā noteikto minimālo mēnešalgu apmērā jeb 2150 EUR (divi tūkstoši viens simts piecdesmit *euro*).

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo daļu pēc noziedzīgu nodarījumu kopības daļēji saskaitīt piespriestos sodus un sodu /pers. F/ noteikt − naudas sodu 10 (desmit) Latvijas Republikā noteikto minimālo mēnešalgu apmērā, jeb 4300 EUR (četri tūkstoši trīs simti *euro*).

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu pie noteiktā soda pilnībā pievienot sodu, kas noteikts ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2015.gada 2.aprīļa spriedumu un aizstāts ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2015.gada 26.oktobra lēmumu, un galīgo sodu /pers. F/ noteikt naudas sodu 10 (desmit) Latvijas Republikā noteikto minimālo mēnešalgu apmērā, jeb EUR 4300 (četri tūkstoši trīs simti euro) un īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 37 (trīsdesmit septiņām) dienām.

Saskaņā ar Krimināllikuma 41.panta pirmo daļu naudas sods /pers. F/ jāsamaksā valsts labā 30 dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas, maksājumu apliecinošu dokumentu iesniedzot tiesas kancelejā.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta piekto daļu īslaicīgā brīvības atņemšanas soda terminā ieskaitīt izciesto sodu pēc Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2015.gada 2.aprīļa sprieduma. Uzskatīt īslaicīgo brīvības atņemšanas sodu par izciestu 2016.gada 21.februārī.

Pārējā daļā pirmās instances tiesas spriedumu atstāt negrozītu.

Procesuālos izdevumus, kas saistīti ar advokāta darba samaksu apelācijās instances tiesā, segt no valsts līdzekļiem.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā Augstākajā tiesā 10 dienu laikā Kriminālprocesa likuma 574., 575.pantā paredzētajos gadījumos, sūdzību vai protestu iesniedzot Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijai.

Pilna sprieduma pieejamības diena − 2020.gada 24.novembris.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja	(personiskais paraksts)	L.Šteinerte
Tiesnesis	(personiskais paraksts)	J.Tiltiņš
Tiesnese	(personiskais paraksts)	I.Vīgante